

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXII. De Imperfecto, add. Loc. de Defectu, Omisso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

IV.

Imperatores olim utrumque gladium habuerunt, temporalem sc. & spirituale, & tunc contulerunt omnia beneficia Ecclesiastica per universum orbem, & elegerunt etiam Papam. *Ziegl. in Jur. Canon. pag. 295.* Sed & hodie adhuc Jura sacrorum exercet Imperator, nisi in quantum per transactionem inter Henricum V. & Calixtum II. remissa sunt. *Rhet. Instit. Jur. publ. Lib. 1. Tit. 4. §. 62.* Quo jure autem negent, Imperatori ullam in rebus Ecclesiæ competere jurisdictionem, vid. *Ziegl. de Jur. Majest. pag. 323.*

V.

Imperator omnia ponderare & cum consilio facere debet. *Bald. in l. placet. n. 2. C. de SS. Eccles. annotavit & Jas. ibid. in l. lect. in 1. not. n. 9. Consil. Arg. no. n. 35. lib. 1. quamvis enim prudens & sagax sit Imperator, ob multitudinem negotiorum tamen Consiliarium ministerio opus habet & quidem plurimum, non enim uni omnia fidat. Perez. C. de Comit. Consil. n. 1. usque 15.*

VI.

Imperatoris sententia vim habet Legis & pro Lege observatur, *l. fin. in princ. C. de Legib. & ibi Bart. Baldus in proam. ff. n. 29. vers. item. col. 2. Pacian. consil. 149. n. 64. ex pactis tamen & conventionibus æque ac alii obligatur, l. donatione. quas Divus 26. C. de donat. inter vir. c. 1. ubi Dd. communiter de probat. cap. 3. ubi Bald. de Natur. Feud. Regner. Sixtin. 2. Consil. Marp. 9. n. 82.*

VII.

Imperatori, ut summo Principi, multa permittuntur, quæ ab aliis inferioribus iudicibus fieri nequeunt. *l. 1. §. questioni. §. ult. ff. de quest. l. Divi fratres 27. ff. de pen. Alber. in l. ab exectore ff. n. 4. de appell. Regn. Six. 2. Consil. Marpurg. 14. num. 49.*

VIII.

Imperator non nisi ex Germanis eligendus. *arg. c. venerabilem 74. post princip. de Elect. vid. Harprecht. ad proam. inst. n. 37. Besold. 1. polit. c. 5. §. 6. n. 34. Henning. Goed. consil. 1. p. 2.*

IX.

Imperator in arduis in causa propria iudex esse non potest, Dd. communiter in c. 1. extr. de probat. idque svadet æquitas, cum non sit verisimile aliquem judicaturum contra seipsum, præsertim in causa ardua & magni ponderis, ut testatur Castald. in tract. de Impem. q. 98. Consil. Argent. lib. 1. consil. 1. n. 123.

X.

IMPERARE sibi ipsi nemo potest, *l. prætor. 4. l. pen. ff. de tutorib. & curatorib. dat. ab his. l. ille à quo 13. §. tempestivum 4. ff. ad Trebell. l. pen. ff. de arbitr. l. Princeps 31. de Legibus. Surd. consil. 152. num. 46. Bocer. de feud. invest. cap. 3. n. 86. Cardin. Tusch. prætic. concl. tom. 4. lit. l. concl. 47. n. 1. ubi n. 2. ampliat in tantum, ut nec possit præscribi, quod quis ipsi imperet, & n. 3. post Anchar. consil. 154. in princip. limitat, quia exequutor, qui debet compellere, potest officium exercere, etiam si ipse sit unus*

de compellendis, agnoscendo bonam fidem, & obtemperando sine imperio, quia hoc modo duplicem personam potest representare.

CAP. XXII.

De Imperfecto. add. Loc. de Defectu, Omisso.

Axioma 1.

Quod imperfectum est, nullam inducit obligationem, *cap. dudum 20. ubi Panormitan. de convers. conjug. Socinus consil. 93. circa part. 1. per Bart. & Dd. in l. certi. in princ. ff. si cert. pet. Panormir. & Dd. in cap. ex parte. de for. comper. Decis. Neapol. 77. n. 7. Decius consil. 37. consil. 62. in princ. Non enim dicitur actum, quamdiu superest aliquid agendum, l. penult. in fin. de his, quæ ut indign. Jason. n. 3. post gloss. & alios in l. cum Syllanianum. C. de his quib. ut indign. Speculat. de salar. Advocat. n. 11. Sandæ. lib. 4. tit. 1. defin. 5. Unde & contractus non perfectus pro nullo dicitur, gloss. pen. cap. tue. de Cler. nonresident. ubi paria definit, nullum esse actum, vel imperfectum, per l. hac consulti summa 21. §. ex imperfecto 1. C. de testam. Welf. lib. 1. consil. 32. n. 42. l. 5. Qui satisfacere. §. 7. in fin. Inst. quib. mod. testam. vid. supr. lib. 1. cap. 25. Ax. 30. Bornit. P. 2. de re instr. part. c. 8. p. 33.*

II.

Imperfecta plura non possunt simul conjungi, quando unumquodque non est concludenter probatum, *Bald. in l. si quis ex argentiariis. §. 1. n. 4. ff. de edend. Alexand. consil. 180. n. 6. lib. 2. Grammat. consil. 3. n. 18. Surdus consil. 132. n. 58. in fin. lib. 1. Farinac. 1. consil. crim. consil. 70. n. 47. Duo enim imperfecta diversi generis non faciunt unum perfectum, l. unic. in fin. C. qui n. tut. l. 1. §. ult. ff. de vacat. mun. cum enim forma in unitate consistat, ineptum est eam de pluribus partibus imperfectis componere velle, Julian. Pleg. quest. illustr. n. 27.*

Limita: nisi tendant ad unum eundemque finem (ut paries & tectum perficiunt unam domum) tunc enim facile conjungi possunt, *Consil. Argent. 1. consil. 112. n. 71. Mynting. 2. observ. ult. Unde si plures imperfectæ probationes etiam diversi generis tendant ad eundem finem, conjungi possunt ad faciendam plenam probationem, cap. cum causam 15. & ibi gloss. in vers. adminicula. & ibi Abbas n. 2. Felinus n. 10. vers. secundo casu. Decius 10. de probat. glossa in l. 2. in vers. legitimis de Excusat. tut. Baldus in l. Spadonem. §. qui plerum. ff. eod. Bart. in l. admonendi. n. 48. & ibi Jas. de commun. n. 257. de jurejur. Farin. d. consil. 70. num. 67.*

III.

Imperfectio sensus magis vitiat, quam formæ & solennitatis, *Baldus in l. si is, qui. ff. de testam. Castrenf. consil. 205. consil. 201. & 363. Unde dici solet defectum juris naturalis plus peccare, quam juris positivi, Alexand. in l. hac consil.*

issima. §. ex imperfecto. C. de testam. n. 2. Hinc aliud est non perfecta, alia non solennis voluntas, quippe nihil actum censetur, cum aliquid adhuc superest peragendum. *l. pen. ff. de his quib. ut indign. cap. 1. de success. ab intest.* Abbas *consil. 105. vol. 1.* & qui partem individui facit, nihil censetur peregrille. *l. fin. C. qui testam. fac. poss. l. fin. C. ad SC. Syllan. sal. in l. si mihi. §. in legat. n. 105. ff. de legat. 1.*

CAP. XXIII.

Imperitia, Negligentia.

Axioma I.

In quolibet artis suae imperio imperitia culpa venit annumeranda, *l. illicitas §. sicuti 7. de offic. praesid. l. si quis domum §. Celsus. ff. locati. §. praeterea Inst. ad Leg. Aquil.* Exempla in iure passim invenire licet, in Medico est exemplum in *l. 8. ad Leg. Aquil. l. 132. de R. L. in muliere, d. l. 8. §. 1.* Idemque in Doctore, Procuratore ac omnibus vel minimae artis professoribus usque ad bulcum. Ang. Sand. & alii ad *§. imperitia 7. l. ad L. Aquil. in nautā, Perez. C. de Nausing. n. 13. in Suarius, Vaccariis, Caprariis, Perez. C. de Suar. num. 5.*

Amplia hanc regulam (1.) quod procedat etiam extra artis professionem, quoties impotentia & infirmitas in culpa est, ut in gubernanda nave, regendis equis, jumentis, &c. quae ab aliis rectius regi potuissent, *d. l. 8. cap. significasti. de homicid.* ratio hujus ampliationis est in *d. l. 8.* quod adfectare nemo debeat id, in quo intelligit vel intelligere debet (quod idem est, *l. quisquis 15. C. de rescindend. vendit. l. 4. C. si cert. petat.*) imbecillitatem suam alii damnosam.

Amplia (2.) ex hac ipsa ratione, quod ignorantia non excuset eum, qui scire debuit, ex facto suo damnum cuique contingere posse, *cap. ult. de injur. Welsch. in Coram. C. ad L. Aquil.*

Limita (1.) quod supradicta tum demum procedant, quando quis scientiam affectat, ut industriam suam profiteatur, *§. 7. ad L. Aquil. fallat, ubi ea dissimulatur. l. 3. C. de testam. milit.*

Limita (2.) in eo, qui amicitiae causa adscitus est, *l. 1. §. 2. Si mens. fals. mod. dix.*

II.

Imperitis literarum beneficia non sunt conferenda, *cap. illiteratos 1. 26. distinct. cap. pariteres 3. 55. distinct. cap. cum in cunctis 7. de Elect. & cap. ult. de temp. ordin. in 6. Menoch. 2. arbit. judic. cas. 425. num. 6.* sicut nec imperiti iudices esse possunt, *Novell. 82.* neque enim convenit, ut illi iudicum gerant nomen, qui & legum sunt imperiti, & in agendis rebus nullum habent usum, nullam experientiam, *d. Nov. 82. in princip.* Excipe, nisi ejusmodi casus emergat, de cuius iustitia non minus imperito, quam jurisperito liqueat, tunc enim & imperitus recte judicabit, vide *Zasium in l. certi. num. 1. C. de judic. Donell. lib. 17. comm. 24. Vult. discept. 8. p. 83. Umm. disp. ad process. thes. 8. n. 45.*

CAP. XXIV.

Imperium vide supra Imperator & infra iustus.

Axioma I.

Imperium à DEO est addendam Legem, *Novell. 73. in princ. Deut. c. 17.* & ad faciendam iustitiam, *Novell. 26. cap. fin. ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum, 1. Petr. 2. cap. solite 6. de majoritate & obedient. Honthem. lib. 1. de Notar. cap. 34. num. 4.* Hinc Imperium Caesarum immediatè à DEO esse profectum, patet & ex *l. 1. in fin. C. de Summ. Trinitat. ibi: ex celesti arbitrio, & §. 1. Auth. de instr. Caut. Nov. 73. ibi: Imperium Dominum de caelo constituit, & c. 1. §. si verò ut Auth. defuncti sensum. Nov. 60. ibi: in omnib. gent. nobis principatum alium quidem ab initio dedit DEUS, Nov. 7. c. 2. §. finimus igitur. Auth. de bon. alien. ibi: Imper. cui plurima DEUS dedit & c. Add. 2. F. 28. vide & cap. Imperium distinct. 96. & cap. quescitum 45. 23. quest. 4. Deut. cap. 17. vers. 1. 1. Sam. 8. Luc. cap. 2. Job. 19. & hanc opinionem defendit Ant. de Rosell. in tract. de potest. Pap. vol. 30. col. 4. in fin. quest. 1. Mich. Ulcurrus in tract. de regim. mund. quest. 2. principal. per tot. Schwaneman. observat. pract. observ. 2. n. 4. & c. Unde & Imperatorum Leges censeri procedere ab ipso DEO, ratione eà, quod Imperator dicatur divina gratia constitutus, ut sit Imperator in terris, sicut DEUS in caelo, & habere divinum numen, ait Marant. in disput. 1. quest. legal. n. 33.*

II.

Imperium extra Ecclesiam non est, *cap. scibus 34. §. sed nec illud 24. quest. 1.* Sensus hujus regulae, quod illi tantum competat Imperium de jure, cui Ecclesia id tribuerit, vid. Arnif. 1. de Majest. c. 2. n. 3.

III.

Imperium par in parem non habet, vid. *infr. Par.*

IV.

Imperium summum, quod in universum orbem terrarum sibi transcribit Pontifex Romanus, merum est commentum ex fastu Hildebrandino natum, *Ziegl. de Jur. Majest. p. 121. 218. 347. 368. 387. 398.* & hoc Imperium Pontificis multum limitatum tum in temporalibus, tum in spiritualibus *id. p. 363.* postquam universum Imperium in Clericos hodie Reges & Status Evangelici masculè sibi asseruerunt. *Id. pag. 347.*

V.

Imperium merum nihil habet commune cum Regalibus, *Movius Part. 6. Decis. 252. Consil. 2. num. 58.*

VI.

Imperium merum seu jurisdictio Criminalis nihil aliud est, quam delictorum capitalium animadversio & coercitio, atque hodie pro uno eodemque sumitur jus gladii, & per consequens merum Imperium & superior Jurisdictio. *Reit. Gerechtigkeit / Malefiz. Recht / Hals. Obricht.*